

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА

01054, м.Київ, вул.Б.Хмельницького,44-В, тел. (044) 334-68-95, E-mail: inbox@ki.arbitr.gov.ua

У Х В А Л А

08.06.2026 м. Київ Справа № 910/3754/26

За позовом: ОСОБА_1 ;

до: МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ;

про: визнання протиправним, скасування наказу та зобов'язання вчинити реєстраційну дію.

Суддя Сергій Балац

Секретар судового засідання Молодід Д.С.

Представники:

позивача: не з'явилися;

відповідача: Субота О.В.

О Б С Т А В И Н И С П Р А В И :

ОСОБА_1 звернувся до господарського суду міста Києва із позовом до МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ про визнання протиправним, скасування наказу та зобов'язання вчинити реєстраційну дію.

Позовні вимоги мотивовані тим, що оспорюване рішення відповідача прийняте з порушенням прав та інтересів позивача, що призвело до звернення позивача до господарського суду з наступними позовними вимогами:

- визнати протиправним та скасувати наказ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ "Про відмову в задоволенні скарги" від 16.03.2026 № 567/7;

- зобов'язати МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ зареєструвати зміни до відомостей про юридичну особу - всеукраїнська громадська організація "ФЕДЕРАЦІЯ ХОКЕЮ УКРАЇНИ" щодо зміни керівника/членів керівного органу, або відомостей про таких осіб, згідно з заявою "державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу" та документами поданими позивачем до єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Ухвалою господарського суду міста Києва від 07.04.2026 позовну заяву прийнято до розгляду, відкрито провадження у справі № 910/3754/26 та вирішено розгляд справи здійснювати в порядку (за правилами) загального позовного провадження. Підготовче засідання призначене на 04.05.2026.

В підготовчому засіданні 04.05.2026 суд на місці ухвалив: відкласти підготовче засідання на 01.06.2026.

В підготовчому засіданні 01.06.2026 оголошено перерву до 08.06.2026.

В підготовче засідання призначене на 08.06.2026 позивач у справі не з'явився, про причини неявки в засідання суду не повідомив, про час та місце підготовчого засідання був повідомлений під розписку в підготовчому засіданні 01.06.2026.

Заяв від позивача про розгляд справи за його відсутності до суду не надходило.

Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду в постанові від 22.01.2019 у справі № 922/2584/18 здійснивши аналіз положень статей 202, 226 Господарського процесуального кодексу України, дійшов висновку про можливість розгляду позовних вимог у разі неявки в судове засідання належним чином повідомленого про час та місце проведення судового засідання позивача (його представника), неповідомлення позивача про причини такої неявки лише за наявності двох умов - якщо від позивача надійшла заява про розгляд справи за його відсутності та, одночасно, якщо його неявка не перешкоджає вирішенню спору. Враховуючи наведене, Касаційний господарський суд дійшов висновку про те, що неподання відсутнім позивачем в підготовчому засіданні до суду заяви про розгляд справи за його відсутності та неповідомлення про неявку і поважність її причини зумовлює залишення позову без розгляду на підставі пункту 4 частини 1 статті 226 Господарського процесуального кодексу України.

Враховуючи правову позицію Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, яка викладена в постанові від 13.09.2019 у справі № 916/3616/15, відповідно до частин першої - четвертої статті 13 Господарського процесуального кодексу України судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності сторін. Учасники справи мають рівні права щодо здійснення всіх процесуальних прав та обов'язків, передбачених цим Кодексом. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом. Кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних з вчиненням чи невчиненням нею процесуальних дій.

Приписами пункту 2 частини 1 та пункту 3 частини 2 статті 42 Господарського процесуального кодексу України встановлено, що учасники справи мають право, зокрема брати участь у судових засіданнях, якщо інше не визначено законом, і разом з тим учасники справи зобов'язані з'явитися за викликом суду в судове засідання, якщо їх явка визнана обов'язковою.

Положеннями частини 1 статті 120 Господарського процесуального кодексу України визначено, що суд викликає учасників справи у судове засідання або для участі у вчиненні процесуальної дії, якщо визнає їх явку обов'язковою.

Відповідно до статті 181 Господарського процесуального кодексу України для виконання завдання підготовчого провадження в кожній судовій справі, яка розглядається за правилами загального позовного провадження, проводиться підготовче засідання. Дата і час підготовчого засідання призначаються суддею з урахуванням обставин справи і необхідності вчинення відповідних процесуальних дій. Підготовче засідання має бути розпочате не пізніше ніж через тридцять днів з дня відкриття провадження у справі. Колегія суддів об'єднаної палати Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду наголошує на тому, що вжиття заходів для ефективного розгляду та вирішення судового спору є обов'язком не тільки для держави, але й для осіб, які беруть участь у справі. Так, Європейський суд з прав людини в рішенні від 07.07.1989 зі справи "Юніон Аліментаріа Сандерс С.А. проти Іспанії" зазначив, що заявник зобов'язаний демонструвати готовність брати участь на всіх етапах розгляду, що стосуються безпосередньо його, утримуватись від використання прийомів, які пов'язані із зволіканням у розгляді справи, а також максимально використовувати всі засоби внутрішнього законодавства для прискорення процедури слухання.

Також, Верховний Суд у складі колегії суддів об'єднаної палати Касаційного господарського суду в постанові від 05.06.2020 справа № 910/16978/19 проаналізувавши зміст вищенаведених норм процесуального закону, дійшов висновку, що обов'язковими умовами для застосування

передбачених частиною 4 статті 202, пункту 4 частини 1 статті 226 Господарського процесуального кодексу України процесуальних наслідків неявки позивача у судове засідання є одночасно його належне повідомлення про час і місце судового засідання та відсутність заяви позивача про розгляд справи за його відсутності.

Відтак, правом на залишення позову без розгляду суд наділений у разі неявки належним чином повідомленого позивача, якщо від нього не надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і якщо його нез'явлення не перешкоджає розгляду справи.

Об'єднана палата Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду зауважує, що в даному випадку у разі відсутності у позивача наміру брати участь у судовому засіданні, приписами статей 202, 226 Господарського процесуального кодексу України передбачено подання позивачем заяви про розгляд справи за його відсутності. Тобто право позивача як особи, яка подала позов та зацікавлена в його розгляді, не бути присутнім у судовому засіданні кореспондується з його обов'язком подати до суду відповідну заяву про розгляд справи за його відсутності.

При цьому, у разі подання позивачем заяви про розгляд справи за його відсутності і якщо його нез'явлення перешкоджає розгляду справи, суд відповідно до вимог статей 120, 121 Господарського процесуального кодексу України може визнати явку позивача обов'язковою та викликати його у судове засідання.

Відповідно до пункту 2 частини 2 статті 202 Господарського процесуального кодексу України суд відкладає розгляд справи в судовому засіданні в межах встановленого цим Кодексом строку з таких підстав: перша неявка в судове засідання учасника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які судом визнано поважними.

Отже, у випадку якщо позивач має намір взяти участь у судовому засіданні, однак не має можливості взяти участь у першому засіданні, він має повідомити суд про причини неявки і у випадку визнання таких причин поважними, суд може відкласти розгляд справи.

Частиною 4 статті 202 Господарського процесуального кодексу України визначено, що у разі неявки позивача в судове засідання без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки, суд залишає позовну заяву без розгляду, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору.

Пунктом 4 частини 4 статті 226 Господарського процесуального кодексу України передбачено, що суд залишає позов без розгляду, якщо позивач без поважних причин не подав витребувані судом докази, необхідні для вирішення спору, або позивач (його представник) не з'явився у судове засідання або не повідомив про причини неявки, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору.

Слід зазначити, що на відміну від пункту 5 частини 1 статті 81 Господарського процесуального кодексу України, в редакції, чинній до 15.12.2017, яка як підставу залишення позовної заяви без розгляду передбачала неподання позивачем витребуваних господарським судом матеріалів, необхідних для вирішення спору, або неявку представника позивача на виклик у засідання господарського суду, якщо його нез'явлення перешкоджає вирішенню спору, наведені положення статей 202, 226 Господарського процесуального кодексу України в чинній редакції не пов'язують можливість залишення позовної заяви без розгляду з необхідністю надання судом оцінки можливості вирішення спору за відсутності представника позивача, який не з'явився на виклик суду, не повідомив про причини неявки, був належним чином повідомлений про призначення справи до розгляду. Проте, наведене не стосується випадків, коли позивач подав заяву про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору. Тобто оцінка можливості вирішення спору по суті за відсутності представника позивача має обов'язково надаватись судами в разі, якщо позивач не з'явився на виклик суду, однак звернувся із заявою про розгляд цієї справи за його відсутності.

Таким чином, якщо належним чином повідомлений про час та місце проведення судового засідання позивач, не з'явився в судове засідання, не подав до суду заяви про розгляд справи за його відсутності, не повідомив про неявку та про поважність причини такої неявки, суд не має передбаченої процесуальним законом можливості для розгляду позовних вимог (частина 4 статті 202 Господарського процесуального кодексу України).

В такому випадку суд залишає позов без розгляду на підставі пункту 4 частини 1 статті 226 Господарського процесуального кодексу України.

Враховуючи імперативний характер статей 202 та 226 Господарського процесуального кодексу України, приймаючи до уваги те, що позивач не з'явився в підготовче засідання, не повідомив про причини неявки та не подав заяву про розгляд справи за його відсутності, суд дійшов висновку про наявність підстав для залишення позову без розгляду.

Враховуючи викладене вище та керуючись ч. 4 ст. 202, п. 4, 5 ч. 1 ст. 226, ст. 234 Господарського процесуального кодексу України, господарський суд міста Києва,

У Х В А Л И В :

Позовну заяву залишити без розгляду.

Ухвала набирає законної сили негайно та може бути оскаржена в порядку та строки встановлені ст.ст. 255, 256 Господарського процесуального кодексу України.

Повний текст ухвали складено 09 червня 2026 року

Суддя Сергій Балац